

Sygn. akt II Ca 464/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Elżbieta Siergiej (spr.)
Sędziowie:	SSO Renata Tabor SSR del. Jolanta Klimowicz-Popławska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Zofia Szczęsnowicz

po rozpoznaniu w dniu 29 lipca 2016 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa K. M.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 29 stycznia 2016 r. sygn. akt XI C 1699/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Powódka K. M. w pozwie skierowanym przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wniosła o zasądzenie na jej rzecz łącznie 60.600 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu swojego żądania wskazała, iż w dniu 24 sierpnia 2012 roku, pracownik pozwanego, w trakcie wykonywania prac elewacyjnych budynku, wybił szybę w oknie kuchennym jej mieszkania. Ten sam pracownik próbował też wybić szybę w oknie pokoju, co mu się nie udało, niemniej pozostawił rysę na folii zabezpieczającej szybę. Wskazała, iż mimo zgłoszenia szkody pozwanemu, nie została ona do dziś naprawiona. Podnosiła ponadto, że w czasie wykonywania elewacji budynku inny pracownik pozwanego otwierał szerzej okno w kuchni, gdy było ono trochę otwarte. W związku z powyższym powódka domagała się zasądzenia od pozwanego 60.000 zł tytułem

zadośćuczynienia za naruszenie jej dóbr osobistych oraz kwoty 600 zł tytułem odszkodowania, stanowiącej podwójną wartość uszkodzonej szyby.

Pozwany (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania.

Wyrokiem z 29 stycznia 2016 r. Sąd Rejonowy w Białymstoku oddalił powództwo i obciążył powódkę obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego pozwanego. Sąd ten ustalił, że na budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny zajmowany przez powódkę prowadzone były prace remontowe związane z dociepleniem tego budynku. Powódka pismem z 10 września 2012 r. zgłosiła pozwanemu szkodę twierdząc, że w trakcie tych prac doszło do uszkodzenia szyby w oknie jej mieszkania. Pismo to pozostało bez odpowiedzi, wobec czego wystąpiła ona z niniejszym pozwem.

W wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd Rejonowy uznał, że pozwany nie w tej sprawie biernie legitymowany, bowiem nie on był wykonawcą docieplenia budynku przy ulicy (...). Realizatorem tych robót, na podstawie umowy z 8 maja 2012 r., był podwykonawca W. B. prowadzący firmę budowlaną (...) z siedzibą w B.. W świetle tej umowy obowiązki pozwanego ograniczały się do przekazania podwykonawcy terenu robót, niezbędnej dokumentacji oraz zapewnienia dostaw mediów. W § 10 pkt 2 tej umowy wskazano natomiast, że pełną odpowiedzialność za straty i szkody zamawiającego jak też osób trzecich powstałe w związku z jej realizacją ponosi wykonawca, tj. W. B.. Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że legitymacja procesowa, rozumiana jako wynikające z przepisów prawa materialnego uprawnienie powoda do zgłoszenia konkretnego żądania, jak również obowiązek pozwanego jego spełnienia, stanowi przesłankę materialnoprawną powództwa, której istnienie ocenia sąd w chwili orzekania co do istoty sprawy. Brak legitymacji procesowej – czynnej bądź biernej – prowadzi zaś do oddalenia powództwa.

Niezależnie od powyższego Sąd pierwszej instancji stwierdził, że powódka nie udowodniła przytoczonych przez siebie okoliczności faktycznych, w tym w zakresie rodzaju naruszonego dobra osobistego, adekwatności żadanego zadośćuczynienia do tego naruszenia, a także winy sprawcy szkody materialnej, wysokości doznanego uszczerbku majątkowego i związku między działaniem sprawcy a szkodą (art. 6 k.c.).

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 k.p.c. oraz § 2, 4 i 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 roku, poz. 490), a także części IV załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (tj. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1628).

Apelację od tego wyroku w punktach I i II wywiodła powódka. Nie precyzując zarzutów domagała się uwzględnienia powództwa w całości. W uzasadnieniu podniosła, m.in., że „wiążąca” w tej sprawie jest umowa o roboty budowlane z dnia 4 maja 2012 r., zawarta przez Wspólnotę Mieszkaniową (...) przy ul. (...) w B.. Umowa ta znajduje się w aktach sprawy w stanie niekompletnym, o czym świadczy fakt, że po § 2 następuje § 14, podczas gdy odpowiedzialności pozwanego za szkody wynikłe przy wykonywaniu termoizolacji dotyczy prawdopodobnie jej § 6.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest uzasadniona.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na prawidłowych, poczynionych w oparciu o znajdujący się w aktach sprawy materiał dowodowy, ustaleniach faktycznych, które Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za podstawę także swojego orzekania.

W sprawie poza sporem jest, że na podstawie umowy o roboty budowlane z dnia 4 maja 2012 r. zawartej z inwestorem Wspólnotą Mieszkaniową (...) przy ul. (...) w B. pozwany (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. (wykonawca) zobowiązał się do wykonania termoizolacji budynku przy ulicy (...) w B., w której znajduje się mieszkanie zajmowane przez powódkę. Sąd Rejonowy ustalił ponadto, a apelująca skutecznie tego nie podważyła, że pozwany nie wykonywał robót objętych w/w umową, gdyż powierzył to, na podstawie umowy z 8 maja 2012 r., podwykonawcy W. B. prowadzącemu firmę budowlaną (...).

Nie ma wobec powyższego istotnego znaczenia, że złożona przez pozwanego kopia umowy z inwestorem z 4 maja 2012 r. faktycznie jest niekompletna skoro, jak twierdzi apelująca, w brakującej części zawierała ona postanowienia dotyczące odpowiedzialności kontraktowej (...) Sp.z o.o. za szkody wynikłe przy wykonywaniu termoizolacji. Postanowienia te nie mogłyby mieć zastosowania do odpowiedzialności podwykonawcy względem osób trzecich za szkodę wyrządzoną jego (a nie pozwanego) czynem niedozwolonym – co jest przedmiotem tej sprawy, a co zostało uregulowane w umowie z 8 maja 2012 r. o podwykonawstwo, a także w przepisach kodeksu cywilnego.

Zgodnie z art. 652 k.c., wykonawca, który przejął protokolarnie od inwestora teren budowy, aż do chwili oddana obiektu ponosi odpowiedzialność za wynikłe na tym terenie szkody na zasadach ogólnych. Przepis ten w zakresie podstaw odpowiedzialności wykonawcy odsyła do zasad ogólnych, a więc w przypadku szkód wyrządzonych osobom trzecim - do zasad odpowiedzialności za czyny niedozwolone (art. 415 i n. k.c.).

Stosownie do art. 429 k.c. odpowiedzialność deliktowa pozwanego (...) Sp.z o.o. zachodziłaby, gdyby spełnione zostały następujące przesłanki: powierzenie czynności drugiemu, wyrządzenie szkody przy wykonywaniu powierzonej czynności oraz wina w wyborze, czyli wina powierzającego wykonanie czynności. Odpowiedzialność powierzającego opiera się na założeniu, że z jego strony miało miejsce uchybienie co do wyboru właściwej osoby, przy czym w wypadku skorzystania z profesjonalisty powierzający nie musi udowadniać zachowania staranności w wyborze po swojej stronie - wystarczające jest wykazanie faktu powierzenia czynności np. przedsiębiorcy, który zawodowo trudni się wykonywaniem takich czynności. W świetle art. 429 k.c. wykonawca jest więc zwolniony od odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez podwykonawcę, którym jest przedsiębiorstwo trudniące się zawodowo wykonywaniem powierzonych robót. Dodać trzeba, że ugruntowany w doktrynie (por. stanowiska M. Nesterowicza, A. Rzeteckiej-Gil, A. Olejniczaka) i w orzecznictwie (m.in. wyrok SN z 11 listopada 1977 r., IV CR 308/77 lub z dnia 9 lipca 1998 r. II CKN 835/97) jest przy tym pogląd, że powierzający nie jest na podstawie tego przepisu zwolniony od odpowiedzialności jedynie za szkodę wyrządzoną jego własną winą.

W niniejszej sprawie pozwany powierzył czynności wynikające z umowy ze Wspólnotą budynku przy ulicy (...) w B. (inwestorem) profesjonalistcie. Z mocy powołanych wyżej przepisów nie sposób mu więc przypisać winy w wyborze, a zatem, co do zasady nie ponosi on odpowiedzialności przewidzianej w przepisach o czynach niedozwolonych za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z wykonywaniem czynności powierzonych podwykonawcy. Jednocześnie nie sposób dopatrzeć się w przytoczonej przez apelującą podstawie faktycznej powództwa okoliczności, z których wynikałaby możliwość przypisania pozwanemu jego własnej winy za ewentualne naruszenie dóbr osobistych powódki lub spowodowanie uszczerbku w jej majątku (szkody materialnej).

Stosownie zatem do art. 652 k.c. w zw. z art. 429 k.c., ale również zgodnie z § 10 ust. 2 umowy o podwykonawstwo z 8 maja 2012 r., w przytoczonych w pozwie okolicznościach faktycznych odpowiedzialność deliktowa pozwanego wobec powódki jest wyłączona, co uzasadnia tezę o braku jego biernej legitymacji w tej sprawie, zarówno w zakresie zgłaszanej szkody materialnej jak i szkody na osobie, doznanej w związku z ewentualnym naruszeniem dóbr osobistych (art. 448 k.c.).

Jak trafnie wywodził Sąd Rejonowy, o istnieniu czy też braku legitymacji procesowej decyduje prawo materialne związane z konkretną sytuacją będącą przedmiotem sporu między stronami. Strona ma legitymację procesową wówczas, gdy na podstawie przepisów prawa materialnego jest uprawniona do występowania w określonym procesie cywilnym w charakterze powoda lub pozwanego, to jest, gdy z wiążącego strony procesu stosunku prawnego wynika zarówno uprawnienie powoda do zgłoszenia konkretnego żądania, jak również obowiązek pozwanego do jego

spełnienia. Legitymacja procesowa stanowi przesłankę materialnoprawną, sąd dokonuje oceny jej istnienia w chwili orzekania co do istoty sprawy (wyrokowania), a brak legitymacji procesowej – czynnej bądź – jak w tej sprawie – biernej – prowadzić musi do oddalenia powództwa.

Jedynie więc na marginesie Sąd Okręgowy podziela również ocenę Sądu pierwszej instancji, że powódka nie udowodniła w tym procesie żadnej z podniesionych przez siebie, a kwestionowanych przez pozwanego okoliczności składających się na podstawę faktyczną powództwa. Skutkiem zaś braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest to, że twierdzenia takie nie mogą leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia (art. 6 k.c.).

W tym stanie rzeczy apelacja, jako nieuzasadniona, podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c..

O kosztach procesu za drugą instancję orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, tj. na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 2 pkt 6 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).